

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ
ФАКУЛЬТЕТУ ПСИХОЛОГІЇ, СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА
СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО СТОЛИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЛА СТРАДА – УКРАЇНА»

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ

Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції молодих учених
**ДОПОМОГА В ЧАСИ КРИЗИ: СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ КОНСУЛЬТУВАННЯ
ТА ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ І ДОРΟΣЛИХ**

27 травня 2026 року, м. Київ

УДК:159.9+371.3+316.4

Збірник тез наукових доповідей Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції молодих учених «Допомога в часи кризи: сучасні стратегії консультування та підтримки дітей і дорослих» 27 травня 2026 року. Київ: Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, 2026. 264 с.

Друкується за рішенням Вченої ради Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Протокол № 9 від 17.06.2026 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Наталія КЛІШЕВИЧ, декан Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;

Ірина МУЗИЧЕНКО, заступник декана з наукової роботи та міжнародної діяльності Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук;

Марія КРАПИВА, викладач кафедри практичної психології, голова Наукового товариства студентів, аспірантів і молодих вчених Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти;

Тетяна ЦЮМАН, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;

Оксана ТАРАН, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кандидат психологічних наук, доцент;

Олександр ЗІНЧЕНКО, доцент кафедри практичної психології Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кандидат психологічних наук, доцент;

Світлана САПІГА, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук;

Тетяна ХОМИК, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук;

Ярослав КОРКОС, старший викладач кафедри практичної психології Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, доктор філософії зі спеціальності 053 Психологія;

Ірина НОХРІНА, викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти;

Марина АНДРІЄВСЬКА, викладач кафедри психології особистості та соціальних практик Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.

У збірнику тез наукових доповідей представлено результати досліджень, аналітичні матеріали та практичні напрацювання учасників Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції молодих учених «Допомога в часи кризи: сучасні стратегії консультування та підтримки дітей і дорослих» щодо провідних напрямків психологічної допомоги в умовах невизначеності, технологій підтримки різних категорій населення у воєнний період, перспектив підтримки дітей з особливими освітніми потребами в умовах війни та особливостей реалізації соціальної роботи та консультування у часи кризи. Представлені напрацювання сприяють обміну досвідом та поширенню сучасних наукових розвідок молодих учених у галузі психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.

**© Факультет психології, соціальної
роботи та спеціальної освіти**

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ
МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З
МОВЛЕННЄВИМИ ТРУДНОЩАМИ**

Мартинчук Олена, Тригуб Тетяна.....134

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ ВІДМІНКА У
ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З МОВЛЕННЄВИМИ
ТРУДНОЩАМИ**

Невмержицька Ольга, Кугук Єлизавета.....137

**ПРЕВЕНЦІЯ ГОЛОСОВИХ ПОРУШЕНЬ У МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ ЯК
СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

Павлюк Роман, Вареник Ірина.....140

**ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЛОГОПЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ: МОЖЛИВОСТІ ТА
ВИКЛИКИ**

Павлюк Роман, Ляшук Ольга.....143

**ДОКАЗОВІ ЛОГОПЕДИЧНІ ПРАКТИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА
МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ І
ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ**

Павлюк Роман, Нікітчук Марина.....146

**АСИСТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ КРИЗОВИХ
ВИКЛИКІВ**

Пахомова Наталія, Левша Сергій.....149

**РОЛЬ СЕНСОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
НЕМОВЛЕННЄВОГО СЛУХОВОГО ГНОЗИСУ**

Скрипник Тетяна, Харитоновна Анастасія.....152

**КОМПЛЕКС ДІАГНОСТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ
СФОРМОВАНOSTІ АРТИКУЛЯТОРНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ
СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТРУДНОЩАМИ УТРИМАННЯ
АРТИКУЛЯЦІЙНИХ РУХОВИХ ПРОГРАМ**

Супрун Ганна, Демчук Єлизавета.....155

**ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ ЗВУКОВИМОВИ У ДІТЕЙ СТАРШОГО
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ МОВЛЕННЄВИМИ ТРУДНОЩАМИ ЗАСОБАМИ
ОРАЛЬНО-МОТОРНОЇ ТЕРАПІЇ**

Супрун Ганна, Кушнірук Альона.....158

Логопедійка. Студія інтерактивних ігор для дітей з порушенням мовлення.
Режим доступу: <https://logopedijka.blogspot.com/>. Дата звернення: 16.05.2026.

Станіченко, О., Поліщук, В., Цегельник, Т. (2024). Цифрова компетентність логопеда у вимірі сучасного дискурсу НУШ. *Молодь і ринок*, 11(231), 36-41. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.316384>.

Articulation Station. Режим доступу: <https://www.littlebeespeech.com/blog/articulation-station-hive-foripad-and-iphone/>. Дата звернення: 16.05.2026.

Lingraphica. Режим доступу: <https://lingraphica.com/>. Дата звернення: 16.05.2026.

Speech Analyzer. Режим доступу: <https://speech-analyzer.software.informer.com/3.0/>. Дата звернення: 16.05.2026.

Speech Blubs. Режим доступу: <https://speechblubs.com/>. Дата звернення: 16.05.2026.

Speech Therapy. Режим доступу: <https://imagiration.com/>. Дата звернення: 16.05.2026.

Р.О. Павлюк, м. Київ
r.pavliuk@kubg.edu.ua

М.С. Нікітчук, м. Київ
msnikitchuk.fpsrso25m@kubg.edu.ua

ДОКАЗОВІ ЛОГОПЕДИЧНІ ПРАКТИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ І ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ

Актуальність. Пошук нових підходів, методів та засобів корекції мовленнєвих порушень є невід'ємною частиною розвитку сучасних логопедичних практик. На жаль, сьогодення характеризується зростанням кількості мовленнєвих труднощів, враховуючи не лише вади розвитку, вроджені вади та проблеми, а й умови сьогодення: вплив ситуації у країні, збільшення стресу і психологічної травматизації (Павлюк, 2026). Так зростає попит на якісну логопедичну допомогу. Ця проблема зумовлює необхідність пошук та впровадження науково-обґрунтованих підходів та у практичній діяльності логопедів. Світовий досвід дедалі частіше говорить про нову концепцію evidence-based practice, яка передбачає використання методик, які підтверджуються результатами емпіричних досліджень, систематичними оглядами та клінічними спостереженнями (McCabe et al., 2011).

Питання оцінювання результативності та ефективності логопедичних методик, які використовуються у практиці фахівців є ключовим напрямом активних досліджень. Проте маємо значну проблему доказовості логопедичних методик в українській практиці. Частина методик активно використовується у практичній діяльності українських фахівців без достатнього наукового

підтвердження їхньої результативності, що ускладнює оцінку логопедичної допомоги загалом.

На думку українських практиків, питання надання якісних корекційно-реабілітаційних послуг – це важливий напрям державної політики в соціальній, освітній сферах та сфері охорони здоров'я. В умовах сучасності активність надання таких послуг необхідна для різних категорій дітей: з особливими освітніми потребами, дітям з інвалідністю, а також для дітей, які пережили психологічну травматизацію, отримали травми, які спровокували мовленнєві труднощі (Боряк, 2024).

Актуальність дослідження полягає у потребі систематизації та глибокому аналізі логопедичних методик, які сьогодні активно використовуються в українському та зарубіжному просторі, а також вивченні перспектив адаптації найбільш результативних міжнародних практик у сучасну українську логопедію.

Мета дослідження полягає у здійсненні порівняльного аналізу доказових логопедичних методик в українській та міжнародній практиці з метою визначення їхньої основи для доказовості результативності та особливостей застосування.

Виклад основного матеріалу. Доказовість у логопедії означає інтеграцію результатів наукових досліджень, професійного досвіду фахівця та індивідуальних потреб дитини. Такий підхід поєднує використання методик, ефективність яких підтверджена емпіричними дослідженнями та реальною оцінкою результатів корекційної роботи після їх застосування (American Speech-Language-Hearing Association, 2005).

У процесі дослідження ми аналізуємо сучасні українські та міжнародні логопедичні методики, які активно використовуються у практиці корекції мовленнєвих порушень. Найбільш поширеними міжнародними практиками з високим рівнем доказовості вважаються ті, що мають артикуляційно-фонологічний підхід, мовленнєво-мовну терапію, практику індивідуалізованого логопедичного втручання, міждисциплінарний логопедичний супровід, а також методики раннього мовленнєвого втручання (Robert & Kaiser, 2011). Ефективність цих методик підтверджена результатами систематичних оглядів і довготривалих емпіричних досліджень.

В українській логопедичній практиці також використовується значна кількість методик, спрямованих на розвиток мовлення, корекцію звуковимови та формування комунікативних навичок у дітей із мовленнєвими труднощами. Проте у працях українських дослідників висвітлюються і проблеми їхнього застосування та рівня доказовості. Основними проблемами застосування є питання комплексного підходу, розвитку артикуляційної моторики, використання сучасних підходів та технологій під час логопедичної допомоги, а також важливість наявності оцінювання результативності будь-якої із застосованих методик (Тарасун, 2017; Лопатинська, 2020).

На нашу думку, одним із факторів вирішення цієї проблеми є порівняльний аналіз вітчизняних та міжнародних практик корекційно-

реабілітаційних послуг для дітей із мовленнєвими труднощами. Це допоможе охарактеризувати важливі аспекти у впровадження доказових логопедичних методик у вітчизняну практику і оцінити важливість питання систематичного оцінювання ефективності методик.

Ще одним важливим дослідницьким питанням є адаптація міжнародних доказових практик до української системи спеціальної освіти. У цьому контексті важливо звернути увагу не тільки на систему оцінювання результативності доказових практик, а й врахування мовних, культурних, духовних та освітніх особливостей вітчизняного середовища і умов, у яких діти отримують логопедичну допомогу.

Висновки. Дослідження і порівняльний аналіз вітчизняних і міжнародних доказових логопедичних практик необхідний для розрізнення спільного і відмінного у системах корекційно-реабілітаційної роботи та виокремлення подальших перспектив удосконалення системи вітчизняної логопедичної допомоги для дітей із мовленнєвими труднощами. Перевагами української логопедичної допомоги є високий рівень орієнтації на потреби дитини, врахування її особливостей та проблем, а також розуміння комплексного підходу до допомоги дитині. Водночас, міжнародні практики орієнтовані на доказовість і характеризуються вищим рівнем стандартизації.

Перспективу розвитку сучасних логопедичних методик в українському просторі ми вбачаємо у впровадженні доказових практик, розробленні системі оцінювання їх ефективності і адаптація міжнародних практик до вимог української спеціальної освіти. Адже для ефективного впровадження нових практик важливо враховувати багато факторів: рівень доказовості та ефективності, умови, де і кому надається послуга із подолання мовленнєвих труднощів, потреби та особливості дитини, причини виникнення труднощів і найголовніше – результативність на основі динамічного оцінювання прогресу у ході надання логопедичної допомоги.

Список використаних джерел

- Боряк, О. В. (2024). Центри реабілітації в Україні: реалії та перспективи. *Inclusion and Diversity*, 3, 10-14. DOI: <https://doi.org/10.32782/inclusion/2024.3.2>
- Лопатинська, Н. А. (2020). Логопедична робота з дітьми дошкільного віку з порушеннями мовлення. Київ: Слово. 256 с.
- Павлюк, Р. О. (2026). Сучасні стратегії надання корекційно-реабілітаційних послуг. *Становлення особистості в умовах сучасного розвитку суспільства психолого-педагогічний, корекційно-реабілітаційний, соціальний і медичний аспекти: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. Полтава.
- Тарасун, В. В. (2017). Логодидактика. Київ: Слово. 392.
- American Speech-Language-Hearing Association (2005). Evidence-based practice in communication disorders. *ASHA*.

Kaiser, A., Roberts, M. (2011). Advances in early communication and language intervention. *Journal of Early Intervention*. 33(4). 298–309.

McCabe, P., Baker, E., Shriberg, L. (2011). Evidence-based practice and speech sound disorders. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*. 3. 302–315.

Н.Г. Пахомова, м. Полтава
nataliypng24@gmail.com

С.О. Левша, м. Полтава
serhiilevsha@gmail.com

АСИСТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ

Актуальність. Сучасні кризові виклики, пов'язані з воєнним станом, вимушеним переміщенням населення, обмеженим доступом до освітнього процесу, зумовлюють пошук альтернативних засобів підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Для таких дітей криза може означати не лише втрату звичного навчального середовища, а й втрату корекційно-розвиткової, комунікативної та соціальної підтримки. У таких умовах асистивні технології набувають значення інструмента забезпечення доступу, участі й безперервності допомоги. У межах цих тез асистивні технології розглядаються не лише як окремі технічні засоби компенсації функціональних труднощів, а й як інклюзивна стратегія підтримки дитини з особливими освітніми потребами в умовах кризових викликів.

Мета. Розкрити роль асистивних технологій у підтримці дітей з особливими освітніми потребами в умовах кризових викликів, а також окреслити вимоги до готовності майбутніх фахівців спеціальної освіти щодо їх педагогічно доцільного використання.

Виклад основного матеріалу. У міжнародних документах асистивні технології розглядаються як важлива умова реалізації права людини на освіту, автономність, участь у суспільному житті та збереження гідності. У Глобальному звіті з асистивних технологій наголошено, що потреба в асистивних продуктах особливо зростає в умовах гуманітарних криз, тоді як бар'єри доступу до них можуть посилюватися (World Health Organization & United Nations Children's Fund, 2022). Для дітей з особливими освітніми потребами це питання є безпосередньо пов'язаним із можливістю навчатися, комунікувати та підтримувати зв'язок із педагогами, батьками й однолітками.

У спеціальній та інклюзивній освіті асистивні технології доцільно розглядати не як окремий технічний засіб, а як складову системи підтримки дитини. Їх використання має бути пов'язане з індивідуальними освітніми потребами, особливостями середовища, навчальними й комунікативними завданнями, а також ресурсами сім'ї та команди супроводу. Важливим є не сам